ຊີວິດການເປັນຢູ່ໃນເຂດຊົນນະບົດໃນຊ່ວງເວລາທີ່ເກີດວິກິດການພະຍາດລະບາດ

ຫຼັກຖານຈາກການສຳຫຼວດຊຸມຊົນ

ພຶດສະພາ - ພະຈິກ 2022

ການສຳຫຼວດພົບວ່າປະຊາຊົນໃນທຸກໆບ້ານທີ່ໄດ້ເຮັດການສຳຫຼວດ ປະສົບກັບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທາງດ້ານເສດຖະກິດ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກ: ການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19 ແລະ ວິກິດເງິນເຟີ້ທີ່ກຳລັງແຜ່ລາມ

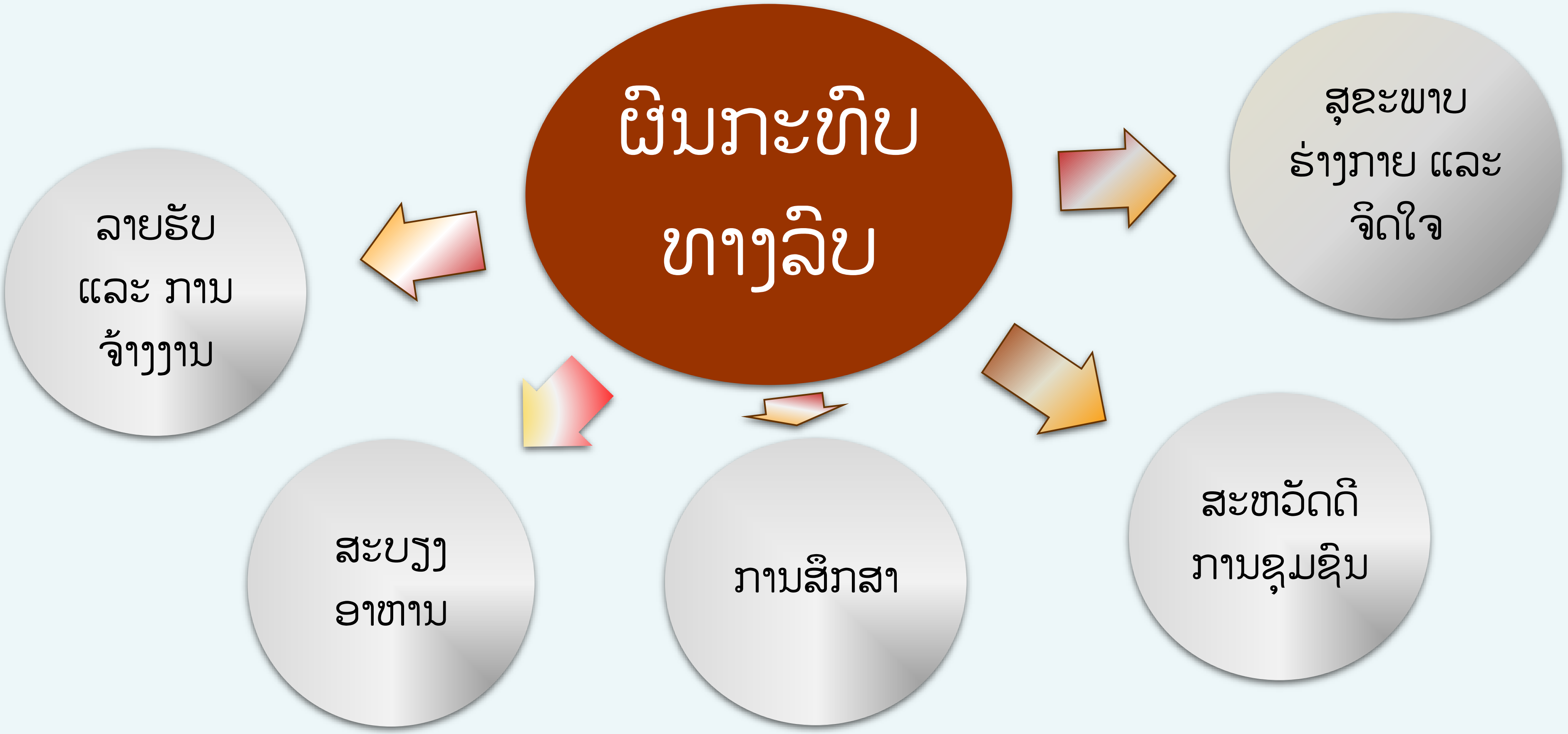

ຄວາມຮັບຮູ້ຂອງຊາວບ້ານຕໍ່ ກັບ ຄວາມຮຸນແຮງຂອງແຕ່ລະຜົນກະທົບ ຕໍ່ຊຸມຊົນຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ

ອັດຕາເງິນເຟີ້ທີ່ສູງ
ແລະ ການເພີ່ມຂຶ້ນ
ຂອງລາຄານໍ້າມັນ
ເຊື້ອໄຟ ແລະ
ອາຫານ

>

ການແຜ່ລະບາດ
ຂອງພະຍາດ
ໂຄວິດ-19

ຮອດປີ 2021 ປະຊາຊົນ
ສ່ວນໃຫຍ່ຢຸດຕາມຂ່າວກ່ຽວ
ກັບຂ່າວການແຜ່ລະບາດ
ຂອງພະຍາດໂຄວິດ

ແຕ່ ສົນໃຈຂ່າວທີ່ກ່ຽວກັບລາຄາ
ນໍ້າມັນ ແລະ ອັດຕາແລກປ່ຽນເງິນ
ບາດ ຂອງປະເທດໄທ ຫລາຍຂຶ້ນ,
ເພາະວ່າ ປຸ໋ຍ ແລະ ເຄື່ອງໃຊ້ໃນ
ການກະເສດທີ່ເຂົາເຈົ້າໃຊ້ສ່ວນ
ຫຼາຍແມ່ນນໍາເຂົ້າຈາກປະເທດໄທ,

ຕົ້ນທຶນການຜະລິດຂອງ ຊາວກະສິກອນ ເພີ່ມຂຶ້ນ

“ລາຄານ້ຳມັນເພີ່ມຂຶ້ນຫຼາຍກວ່າ 50 ສ່ວນຮ້ອຍທຽບໃສ່ປີກາຍ, ສະນັ້ນ ຄ່າຈ້າງລົດໄຖເພື່ອໄຖດິນສວນໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ 1,5 ລ້ານກີບຕໍ່ເຮັກຕາ ເປັນ 2,5 ລ້ານກີບຕໍ່ເຮັກຕາ. ຂ້ອຍໄດ້ຕັດສິນໃຈຫຼຸດເນື້ອທີ່ປູກມັນຕົ້ນລົງຈາກ 2 ເຮັກຕາມາເປັນ 1 ເຮັກຕາໃນປີນີ້ ເພາະວ່າພວກເຮົາຍັງບໍ່ຮູ້ວ່າ ເວລາເກັບກ່ຽວແລ້ວຈະຂາຍໄດ້ລາຄາເທົ່າໃດ.”

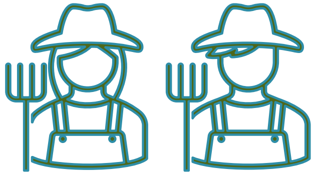

" ຍ້ອນວ່າລາຄາປຸຍແພງຂຶ້ນ, ຊາວກະສິກອນສ່ວນໃຫຍ່ໄດ້ຫຼຸດປະລິມານການໃຊ້ປຸຍເຄມີລົງ ແລະ ຫັນໄປໃຊ້ປຸຍຄອກແທນ."

ລາຍຮັບຂອງຄົວເຮືອນຫຼູດລົງ

ລາຄາຜົນຜະລິດກະສິກໍາຫຼຸດລົງ ເຊັ່ນ: ລາຄາສາລີໜ້າສວນ

ກ່ອນໂຄວິດລະບາດ: 3-4 ລ້ານກີບ/ໂຕນ

ໄລຍະຕໍ່ມາ: 1 ລ້ານກີບ/ໂຕນ

ລາຍຮັບຂອງຄົວເຮືອນຈາກ ການຂາຍສັດລ້ຽງ

ແລະ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ຫຼຸດລົງ ປະມານ ເຄິ່ງໜຶ່ງ

ຍຸດທະສາດຮັບມືກັບ ລາຍຮັບທີ່ຫຼຸດລົງ

“ຫຼາຍຄົນໄດ້ກູ້ຢືມເງິນໃນອັດຕາດອກເບ້ຍສູງ ຖີ່ຂຶ້ນ, ຊຶ່ງໝາຍຄວາມວ່າເຂົາເຈົ້າຈະມີໜີ້ສິນ ຢ່າງຫຼີກບໍ່ໄດ້. ກ່ອນທີ່ການແຜ່ລະບາດຂອງ ພະຍາດໂຄວິດ, ອັດຕາດອກເບ້ຍຕໍ່າກວ່ານີ້ ແລະ ຄົນກໍກູ້ຢືມບໍ່ຖີ່ປານໃດ."

ນາຍຈ້າງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ບໍ່ມີເງິນສົດ ເພື່ອຈ່າຍຄ່າ ແຮງງານບາງຄັ້ງກໍ່ໃຫ້ຄ່າຈ້າງເປັນວັດຖຸສິ່ງ ຂອງສໍາລັບຜູ້ທີ່ໃຊ້ແຮງງານເພື່ອແລກປ່ຽນ ກັບເຄື່ອງໃຊ້ ປະຈໍາວັນທີ່ຈໍາເປັນ.

ຄົນໜຸ່ມຈໍານວນຫຼາຍໄດ້ອອກຈາກຊຸມຊົນຂອງ ຕົນໄປຊອກຫາວຽກເຮັດງານທໍາ, ມີຈໍານວນຫຼວງ ຫຼາຍເດີນທາງໄປເຮັດວຽກເປັນກໍາມະກອນຢູ່ ສວນກາເຟ.

ປະຊາຊົນປັບປ່ຽນວິທີການຊອກຢູ່ຫາກິນ

- ຊາວບ້ານໄດ້ ຫຼຸດຜ່ອນປະລິມານອາຫານການກິນທີ່ເຄີຍຊື້ຈາກຕະຫຼາດລົງ.
- ຫັນມາລ້ຽງສັດປີກ ແລະ ປູກພືດກິນເອງຫຼາຍຂຶ້ນ.
- ຊາວນາທີ່ປູກເຂົ້າໄດ້ບໍ່ພໍກິນໃນຄົວເຮືອນ ຕ້ອງຫັນມາກິນເຂົ້າໜ້ອຍລົງ ແຕ່ກິນສາລີ ແລະ ມັນດ້າງເສີມ.
- ປະຊາຊົນໃນບ້ານໄດ້ພາກັນ ໄປຊອກອາຫານຈາກປ່າຫຼາຍຂຶ້ນ.

ຄົນໜຸ່ມທີ່ອອກໂຮງຮຽນມີຫຼາຍ

"ໃນໄລຍະທີ່ມີການປິດເມືອງເພື່ອສະກັດກັ້ນການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດໂຄວິດ-19, ໂຮງຮຽນຖືກປິດໝົດ ແລະ ເດັກນ້ອຍບໍ່ໄດ້ຮຽນຢ່າງຫນ້ອຍເປັນເວລາຫນຶ່ງເດືອນ. ນັກຮຽນມັດທະຍົມຕົ້ນບໍ່ເອົາໃຈໃສ່ຮຽນໜັງສື ພາຍຫຼັງທີ່ໂຮງຮຽນເປີດຄືນ. ອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ ໄດ້ຈັດປະຊຸມກັບພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນ ເພື່ອຊຸກຍູ້ໃຫ້ລູກຫຼານໄດ້ກັບຄືນເຂົ້າໂຮງຮຽນ. ເຖິງປານນັ້ນ, ເດັກນ້ອຍຜູ້ຊາຍບາງຄົນກໍຍັງອອກໂຮງຮຽນໄປເຮັດນາກັບພໍ່ແມ່."

ປັດໄຈທີ່ພາໃຫ້ ອັດຕາການອອກໂຮງຮຽນສູງແມ່ນ:

- ຄຸນນະພາບການສຶກສາຕໍ່າ
- ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການເດີນທາງໄປໂຮງຮຽນ.
- ຄົນໜຸ່ມທີ່ອອກໂຮງຮຽນ ເພື່ອຊອກວຽກເຮັດໃນອັດຕາຄ່າຈ້າງທີ່ຕໍ່າ

ການປິ່ນປົວສຸຂະພາບຢູ່ໂຮງໝໍນ້ອຍ ແລະ ໂຮງໝໍເມືອງຍັງມີຄວາມຈຳກັດ ທັງດ້ານຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມພ້ອມ

"ຂ້ອຍບໍ່ເຂົ້າໃຈວ່າເປັນຫຍັງໂຮງໝໍນ້ອຍຈຶ່ງມັກບໍ່ມີຢາເລື້ອຍໆ, ໂດຍສະເພາະ ຢາ ດີຫວັດ ແລະ ທິບຟີ້ ຊະນິດນໍ້າ [ຢາທີ່ໃຊ້ໃນການປິ່ນປົວເດັກນ້ອຍທີ່ເປັນຫວັດ] ແລະ ອາມ໋ອກຊີລີນ.

ຂ້ອຍມີລູກນ້ອຍອາຍຸຕໍ່າກວ່າຫ້າປີ. ປົກກະຕິຖ້າມີຢາຢູ່ໂຮງໝໍນ້ອຍ ພວກເຮົາບໍ່ຕ້ອງຈ່າຍຄ່າຢາ ຖ້າມີປຶ້ມສໍາມະໂນຄົວ. ພວກເຮົາມີແຕ່ຕ້ອງຈ່າຍຄ່າລົງທະບຽນ 5.000 ກີບ. ແຕ່ຖ້າໂຮງໝໍນ້ອຍບໍ່ມີຢາ, ພະນັກງານແພດຈະບອກພວກເຮົາໃຫ້ໄປຊື້ຢາຢູ່ຮ້ານຂາຍຢາ ເຊິ່ງເຈົ້າຂອງຮ້ານຂາຍຢາສ່ວນຫຼາຍກໍແມ່ນພະນັກງານແພດເອງ."

ສຸກສາລາ (ໂຮງໝໍນ້ອຍ)

ໂດຍສະເພາະແມ່ນປະຊາຊົນທຸກຍາກ ໃນບ້ານຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ທີ່ຢູ່ໄກຈາກໂຮງໝໍ ຈະໄປໂຮງໝໍ ກໍຕໍ່ເມື່ອໃນກໍລະນີທີ່ເຈັບປ່ວຍຮຸນແຮງ

"ທຳມະດາແລ້ວຈະຕ້ອງໄດ້ເດີນທາງຍ່າງຫນ້ອຍ 5 ກິໂລແມັດເພື່ອໄປໂຮງໝໍນ້ອຍ ແລະ ປະມານ 10-30 ກິໂລແມັດ ເພື່ອໄປໂຮງຫມໍ ເມືອງ. ຄ່າເຊົ່າລົດກະບະໄປໂຮງໝໍເມືອງແມ່ນບໍ່ຕ່ຳກວ່າ 500,000 ກີບ!"

ສະມາຊິກຂອງຊຸມຊົນໃນເຂດຊົນນະບົດ ມີແນວໂນ້ມ ທີ່ຈະປິ່ນປົວຕົນເອງ ດ້ວຍ ການຊື້ຢາກິນເອງ ແລະ ການປິ່ນປົວແບບພື້ນເມືອງ.

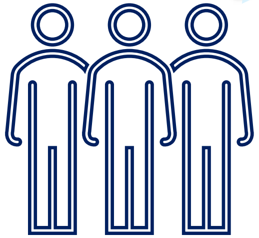

ຄວາມປອດໄພໃນຊຸມຊົນ

ສະຖານະພາບຄວາມປອດໄພຢູ່ເຂດຊົນນະບົດໄດ້ຫຼຸດລົງ ມີລາຍງານການລັກລົດຈັກ ແລະ ສັດລ້ຽງເພີ່ມຂຶ້ນ ໃນລະຫວ່າງມາດຕະການ ການປິດເມືອງ

ບໍ່ມີລະບົບເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າວ່າຈະມີນ້ຳຖ້ວມກະທັນຫັນໃນຊຸມຊົນຂອງເຂົາເຈົ້າ. ເຮັດໃຫ້ ສະມາຊິກຊຸມຊົນຕ້ອງໄດ້ອີງໃສ່ປະສົບການ ແລະ ຄວາມຮູ້ພື້ນຖານຂອງຕົນເອງເພື່ອຄາດຄະເນ ແລະ ກຽມຮັບມືກັບໄພນ້ຳຖ້ວມດ້ວຍຕົນເອງ

ສະຫວັດດີການຊຸມຊົນ

ການສ້ອມແປງໂຄ່ງລ່າງພື້ນຖານຕ່າງໆ ບໍ່ໄດ້ຄຸນະພາບ ເປັນຕົ້ນ: ການປັບປຸງເສັ້ນທາງເຂົ້າ-ອອກເມືອງ ແລະ ເສັ້ນທາງເຂົ້າບ້ານ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຄຸນະພາບ ໂດຍສະເພາະ ໝູ່ບ້ານຊົນນະບົດໃນເຂດພາກໃຕ້, ເຮັດໃຫ້ການສັນຈອນໄປມາຍາກ ຫຼື ບໍ່ສາມາດ ໄປມາໄດ້ໃນລະດູຝົນ

ເຂດພາກໃຕ້: ຍັງຂາດນ້ຳໃຊ້, ບໍ່ທັນມີນ້ຳປະປາໃຊ້ເປັນປົກກະຕິ, ຊຸມຊົນແມ່ນອາໄສ ແຫຼ່ງນ້ຳທຳມະຊາດ

ເຂດພາກເໜືອ: ມີລາຍງານຄວາມລົ້ມເຫຼວໃນການບຳລຸງຮັກສາລະບົບນ້ຳລິນຂອງບ້ານຍ້ອນບໍ່ມີທຶນຊ່ວຍເຫຼືອຈາກລັດ

“ໃນ 1 ປີ ພວກເຮົາເກັບພາສີທີ່ດິນ, ການຂາຍງົວ ແລະ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ໄດ້ປະມານ 1 ລ້ານກີບເທົ່ານັ້ນ”.

ລັດສົ່ງເສີມການ ພັດທະນາ ທີ່ຂັບເຄື່ອນ ໂດຍຊຸມຊົນ, ແຕ່ຊຸມຊົນພັດຍັງບໍ່ສາມາດ ເກັບລາຍຮັບໄດ້ຢ່າງພຽງພໍເພື່ອໃຫ້ ສາມາດປະຕິບັດວຽກພັດທະນາບ້ານໄດ້.

ລະດັບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນເຂດຊົນນະບົດແມ່ນຈຳກັດຫຼາຍ ການປົກຄອງບ້ານແມ່ນຄຸ້ມຄອງແບບແຕ່ເທິງລົງລຸ່ມ.

ເຖິງແມ່ນວ່າໄດ້ລາຍງານເລື່ອງຜົນກະທົບຈາກບໍລິສັດຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ ແລະ ບໍລິສັດ ປູກຝັງ, ໂຄງການທາງລົດໄຟ ລາວ-ຈີນ ແລະ ການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ລັດ ແຕ່ກໍບໍ່ຕອບກັບ ຫຼື ແກ້ໄຂບັນຫາ.

- ມີສະມາຊິກໃນຊຸມຊົນປະມານ 30 ສ່ວນຮ້ອຍເທົ່ານັ້ນ ທີ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມການວາງແຜນບ້ານ. ຊາວບ້ານທີ່ທຸກຍາກ ແລະ ດ້ອຍໂອກາດ ລວມທັງຄົນຕິດເຫຼົ້າ ແລະ ຢາເສບຕິດ ບໍ່ສູ້ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມບ້ານ.

- ການປະຊຸມ ແລະ ການປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານພັດທະນາບ້ານ ຄວນມີຜູ້ຕາງໜ້າຂອງທຸກຄອບຄົວເຂົ້າຮ່ວມ ເພື່ອໃຫ້ຊຸມຊົນໄດ້ຕັດສິນໃຈຮ່ວມກັນ.

ຂໍຂອບໃຈ

Thank You !